אהדדי כי פליגי דאיהו קא שתיק ואינהו קמקרקרן: מר סבר מעשה קא עביד בהו ומר סבר מחמת בעתותיה הוא דקא עבדן, אמר אמימר הלכתא חוששין לספק דרוסה, א"ל רב אשי לאמימר האי דרב מאי? א"ל *לא שמיע לי כלומר לא סבירא לי ואי בעית אימא הדר ביה רב לגבי דשמואל - דההוא *שרקפא דספק דרוסות דאתא לקמיה דרב, שדרינהו לקמיה דשמואל, חנקינהו ושדנהו בנהרא ואי ס"ד לא הדר ביה לישרינהו, אלא מאי הדר ביה, ליסרינהו? אלא *אתריה דשמואל הוה, למה לי למיחנקינהו, לישדינהו הכי בנהרא? מפרחן וסלקן, ולשהינהו שנים עשר חודש? *אתי בהו לידי תקלה, וליזבנינהו לעובדי כוכבים? אתו לזבנינהו לישראל, וליחנקינהו ולישדינהו לאשפה? וליטעמיך נישדינהו לכלבים? אלא לפרסומי מלתא דאיסורא. ההוא בר אווזא דהוה בי רב אשי על לביני קניא נפק אתא כי ממסמס קועיה דמא, אמר רב אשי לא אמרינן ספק כלבא ספק שונרא אימר כלבא, ה"נ ספק קניא ספק שונרא אימר קניא מחייה, אמרי בני רבי חייא *דרוסה שאמרו צריכה בדיקה כנגד בני מעיים. אמר רב יוסף הא דבני ר' חייא *כבר פירשה שמואל דאמר שמואל משום ר' חנינא בן אנטיגנוס דרוסה שאמרו צריכה בדיקה כנגד בני מעיים. בעי אילפא יש דרוסה לסימנים או אין דרוסה לסימנים א"ר זירא הא דבעי אילפא כבר פירשה רב חנן בר רבא דאמר רב חנן בר רבא אמר רב דרוסה שאמרו צריכה בדיקה כנגד בית החלל כולו ואפילו בסימנין. בעי אילפא סימנין שנדלדלו בכמה אמר רבי זירא הא דבעי אילפא כבר פירשה רבה בר בר חנה דאמר *רבה בר בר חנה אמר שמואל סימנים שנדלדלו *ברובן. בעי רב אמי המסמסה מהו? א"ר זירא הא דבעי רב אמי כבר פירשה רב יהודה דאמר רב יהודה אמר רב (א) בדרוסה עד שיאדים בשר כנגד בני מעיים, (ב) נתמסמס הבשר רואין אותו כאילו אינו, *ה"ד נתמסמס? אמר רב הונא בריה דרב יהושע כל שהרופא גורדו ומעמידו על בשר חי, אמר רב אשי כי הוינן בי רב כהנא איתו קמן ההיא ריאה דכי (הוו [א] מותבי) לה יתבה שפיר וכי הוו מדלו לה הוה *(תלחה ונפלה תילחי תילחי) וטריפנא לה מדרב הונא בריה דרב יהושע. רב נחמן אמר [יז] בקוץ עד שתינקב לחלל, בדרוסה משיאדים בשר כנגד בני מעיים, רב זביד מתני הכי בדרוסה משיאדים בשר כנגד בני מעיים, בסימנים עד שיאדימו סימנים עצמם, אמר רב פפי: בעי רב ביבי בר אביי

ווששו

אהדדי. דכשם שהם נבעתים ממנו כך הוא נבעת מהם ואין לחוש: שרקפא. של מלא עופות שנכנס הנץ ביניהם: אתריה דשמואל הוה. ולאו אורח ארעא לאורויי קמיה באתריה בדבר שהן שוין בו אבל אי הוו פליגי בה לא היה מסדר להו קמיה להפסיד ממון ישראל דכל מקום שיש נדנוד עבירה אין חולקין כבוד לרב כך שמעתי ול"נ דה"ג "אלא אתריה דשמואל הוה" ומהכא לא תפשוט דהדר ביה רב דלאו אורח ארעא למישרי באתריה מלתא דאיהו אסר והכי אמרינן בעירובין (דף לד.) ורב אי ס"ל דאסור לימא ליה? אתריה דשמואל הוה: לישדינהו הכי. ישליכם לנהר כמות שהם: מפרחן וסלקן. ולדין אותן ליידים ומכרו לישראל: ולשהינהו י"ב חדש. כדין ספק טרפה כדלקמן בפירקין (דף נח.): לידי תקלה. איידי דהוה בהו טובא לא מצי לאזדהורי בהו ואתי למיכל חד מינייהו: אתו. עובדי כוכבים והדרי ומזבני לה לישראל: לפרסומי מילתא. (א) ולי אזל לנהרא אוושא מילתא טפי ולפי שעופות דקים היו ומרובים היו לא יכול לבודקן ולהתירן בבדיקה מפני הטורח שמא יטעה באחת מהן אי נמי איידי דקלים זיהריה דנץ לא מאדים בשר ולא מינכר ודבר זה נראה לי: ממסמס. מגולגל: דרוסה שאמרו. כגון ספק דרוסה הרי או שראהו שדרסה ואין מקום הדריסה ניכר מבחוץ: צריכה לבדוק. גבה וכריסה וצידיה וכל שכנגד בני מעיים ואם האדים שם בשר שנקוטרוד"א זהו האדם וטרפה שסופו לשרוף עד שינקוב את בני מעיים ואם לא האדים בשר שם אין צריך לבדוק במקום אחר שאין דרוסה אלא כנגד בני מעיים, דלא מיטרפא במקום אחר: יש דרוסה לסימנין. אם דרסה כנגדם מי הוי טרפה מי אמרינן קשין הן אבל דרוסה וכשרה או לא: כנגד בית החלל כולו. לאפוקי עובי הצואר או הירכים: סימנים שנדלדלו. איידי דא"ר זירא בהנך תרתי דלעיל כבר פירשה פלוני, קמסדר ואזיל לכל הנך דאמר בהו ר' זירא הכי: נדלדלו. נעקרו במקומות הרבה: המסמסה מהו. כגון דרסה בירך שלא כנגד החלל ורואין (ב) שניקב הבשר לאחר זמן מהו: כנגד בני מעיים. אפילו בהאדימה: נתמסמס הבשר. במקום אחד: רואין אותו כאילו אינו. ואם יש בו טרפות בניטל כולו כגון צומת הגידין טרפה דהאי נמי כנטול דמי: גורדו. אם היה בא לרפאותו גורדו ומשליכו עד הבשר החי: *גורדו. בדל"ת: תלחה. מתפרקת וטפלין ממנה חתיכות חתיכות: מדרב הונא בריה דרב יהושע. דאמר כל שהרופא גורדו קרוי המסמסה וכאילו אינו והויא לה ריאה שחסרה: בקוץ עד שתינקב לחלל. אבל הגיע לחלל יש לחוש שמא ניקבו הדקין ובבדיקה אי אפשר מפני שאין נקב דק ניכר בהן: בסימנין. דרסה בסימנין: עד שיאדימו הן עצמן. אבל משום האדמת בשר שכנגדן לא מיטרפא דרוב סימנין קשין הן ואין הרס שולט בהן אבל כי האדימו הן עצמן הרי גלה ששלט בהן:

ווששו

שרקפא. קן של עופות ודרור קן לה (תהלים פד) מתרגמינן שירקפא ובקונטרס פירש של מלא עופות: **אתי** בהו לידי תקלה. והא דאמר לקמן בפירקין (דף נח.) גבי בילי ספק טרפה שיהלא קמא משהינן לה אי הדרא טעינה שריא ולא חיישינן לתקלה וי"ל דהא אמר פ"ק דפסחים (דף כ:) דתקלה עלמא תנאי היא ועוד התם אי סופה לטעון ממהרת לטעון ועוד דלמאי דמסיק הכא דלפרסומי מילתא עביד הכי ניחא: **ספק** שוגרא ספק קניא אימר קניא. לעיל בפ"ב (דף כח. ד"ה אחא) פירשתי וא"ת דבפרק התערובת (זבחים דף עד:) אמרינן גבי נתערבה בטרפה האי טרפה ה"ד אי דידע ליה נישקליה ואי דלא ידע ליה מהיכן ידע א"ר ינאי דאיערב נקובת הקוץ בדרוסת הזאב ור"ל אמר דאיערב בנפולה ורבי ירמיה אמר דאיערב בולד טרפה ורבי אלעזר היא ומפרש דכולהו כר' ינאי לא אמרי בין נקובת הקוץ לדרוסת הזאב מידע ידיע האי מסיך והאי עגיל וא"כ אפשר לברר כאן אי שוגרא אי קניא וי"ל דדוקא התם מן הזאב ולמעלה אבל בשוגרא לא ידיע ואם תאמר א"כ ליתני התם דאיערוב נקובת הקוץ בדרוסת חתול ובגדיים וטלאים וי"ל דניחא ליה לאוקומי בכל הבהמות והאי דלא מתני דאיערוב דרוסת הכלב בדרוסת הזאב דלמא אפשר לברר:

דרוסה שאמרו צריכה בדיקה כו'. פ"ה כגון ספק דרוסה הרי או שדרסה ואין מקום הדריסה ניכר מבחוץ משמע דודאי דרוסה לא מהניא בדיקה וכן פירש הרב רבי יצחק בר' מ"ר ז"ל דודאי דרוסה אין לה בדיקה שפעמים שמאדים הבשר ואין יכול לכוין יפה ונראה דיש בדיקה אפילו לודאי דרוסה מדאמר בסמוך בדרוסה עד שיאדים הבשר כנגד בני מעיים ובסימנים עד שיאדימו הסימנים עצמם אבל אם האדים הבשר שכנגד הסימנים ולא האדימו הסימנים כשרה אע"ג דודאי נדרסה שהרי האדים הבשר ב] וא"כ איכא ודאי זיהרא ועוד דקאמר בסמוך דמורי ביה רב מכפא על אטמא והיינו ע"כ ודאי דרוסה דרב לא חייש לספק דרוסה דלא הדר ביה כדפירש בקונטרס לעיל מההיא דכל גגות (עירובין לד.) והא דאמר בריש פירקין (מג.) נפקא מינה לספק דרוסה ולא אמר לודאי דרוסה משום דאף לספק דרוסה קיימא לן דחיישינן ועוד מדבעי בסמוך ושט נקובתו במשהו דרוסתו נמי במשהו קנה נקובתו בכאיסר דרוסתו בכמה אלמא אע"ג דמאדים במשהו ונדרס ודאי בעי למימר דכשר עד שיהא בו בכאיסר ונראה שגם בקונטרס לא נקט ספק דרוסה אלא משום דאז צריך לבדוק בכל מקום גבה וכריסה וצדה וכל מה שכנגד בני המעיים אבל אם היה ניכר מבחוץ מקום הדריכה לא היה צריך לבדוק אלא כנגד אותו מקום:

אלימא

עין משפט נר מצוה

קעג א טוש"ע יו"ד סימן מ סעיף כ:

קעד ב טוש"ע שם סעי' כא:

קעה ג מיי' פ"ט מהלכות שחיטה הל' יב טוש"ע שם סעי' יג:

קעו ד מיי' פ"ט מהל' שחיטה הלכ' יא סמג עשין סג טוש"ע יו"ד סי' נג סעי' י:

קעז ה מיי' פ"ט מהל' שחיטה הל' ט סמג עשין סג טוש"ע יו"ד סי' מ סעי' מו:

קעח ו מיי' פ"ז מהל' שחיטה הל' יב טוש"ע יו"ד סי' נו סעי' יח: [ז טוש"ע יו"ד סי' נח סעי' א]:

קעט ח מיי' פ"ט מהל' שחיטה הל' י סמג עשין סג טוש"ע יו"ד סי' מ סעי' מו:

נושא
ספק דרוסה (כגון שראינו שנדרסה ואין מקום הדריסה ניכר) - כמה צריכין לבדוק על גוף הבהמה

שיטה מקובצת

א) דכי הוי מותבי לה יתבא שפיר: ב] שהרי האדים הבשר ואיכא והאי זיהרא:

גליון הש"ס

גמ' נתמסמס וכו'. עיין לקמן דף עו ע"א תוס' ד"ה נתמסמס:

[נ"ל תילחא תפלה תילחי תילחי כ"ה גרסת הערוך ערך תלה ב']

מסורת הש"ס

[עירובין קב: וש"נ]

[גי' הערוך דכפא ע"ש ומביא ראיה מן התרגום]

[עירובין לד.]

[פסחים כ: לג: ב"ק קמו:]

[לקמן מד.]

[לעיל מב: מד.]

[נ"ל ברובן טרפה]

[לקמן נח. ע"ש וגם ברש"י שם ובש"י דסכא]

נ"ל גורדו מדל"ת השי'

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה לפרסומי מילתא דכי: (ב) ד"ה המסמסה וכו' ורואין שמרקב הבשר:

רבינו גרשום

לא על איסור לא על: בעותי קא מבעתי אהדדי. כלומר לא משום דקא דרים: דההוא שרקפא דספק דרוסות. כלומר כל מלא ספק דרוסות: ולישהנהו י"ב חדש. כלומר ולאחר י"ב חדש לישתרו: יש דרוסה בסימנין או אין דרוסה בסימנין: כלומר בהמה שדרסה חיה מי צריך למיבדקה בסימנין: סימנין שנדלדלו. כלומר נידלדלו ממקומן: המסמסה מהו. כלומר שתמסמס בשר בהמה מהו טרפה אי לא: נתמסמס הבשר רואין אותו כאילו אינו. יש אבר שמותר א) יש אבר שאסור: בסימנין עד שיאדימו סימנין עצמן לא חשבינן לה דרוסה:

א) ר"ל במותר אף אם נחסר כמו הטחול והכליות.